

Záverečná karta projektu

Názov projektu Evidenčné číslo projektu **APVV-16-0321**

Potravinová bezpečnosť, chudoba a ohrozené skupiny obyvateľstva: úloha politik

Zodpovedný riešiteľ **prof. Ing. Ján Pokrivčák, PhD.**

Príjemca **Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre - Fakulta ekonomiky a manažmentu**

Názov pracoviska, na ktorom bol projekt riešený

Katedra hospodárskej politiky, Fakulta ekonomiky a manažmentu, Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre

Názov a štát zahraničného pracoviska, ktoré spolupracovalo pri riešení

Udelené patenty/podané patentové prihlášky, vynálezy alebo úžitkové vzory, ktoré sú výsledkami projektu

Najvýznamnejšie publikácie (knihy, články, prednášky, správy a pod.) zhrňujúce výsledky projektu – uveďte aj publikácie prijaté do tlače

CIAIAN, Pavel - CUPÁK, Andrej - POKRIVČÁK, Ján - RIZOV, Marian. Food consumption and diet quality choices of Roma in Romania: a counterfactual analysis. In Food Security. ISSN 1876-4517, 2018, vol. 10, iss. 2, s. 437-456. Dostupné na internete: <<http://dx.doi.org/10.1007/s12571-018-0781-8>>. IF: 2,97 Indexované v: WoS, SCOPUS

MICHALEK, Jerzy - CIAIAN, Pavel - POKRIVČÁK, Ján. The impact of producer organizations on farm performance: The case study of large farms from Slovakia. In Food Policy Online. ISSN 0306-9192, 2018, vol. 75, s. 80-92. Dostupné na internete: <<http://dx.doi.org/10.1016/j.foodpol.2017.12.009>>. IF: 3,11 Indexované v: WoS, SCOPUS

BRAHA, Kushtrim - CUPAK, Andrej - POKRIVČÁK, Jan - QINETI, Artan - RIZOV, Marian. Economic analysis of the link between diet quality and health: evidence from Kosovo. In Economics and Human Biology. ISSN 1570-677X, 2017, vol. 27, part A, s. 261-274. Dostupné na internete: <<http://www.sciencedirect.com/science/journal/1570677X/27/part/PA>>. IF: 2,168 Indexované v: WoS, SCOPUS

MIŠEČKA, Tomáš - CIAIAN, Pavel - RAJČÁNIOVÁ, Miroslava - POKRIVČÁK, Ján. In search of attention in agricultural commodity markets. In Economics Letters, 2019, vol. 184, art. no. 108668. ISSN 0165-1765. Dostupné na internete: <<https://doi.org/10.1016/j.econlet.2019.108668>>. IF:

0,876 Indexované v: WoS, Scopus

TÓTH, Peter – CUPÁK, Andrej – RIZOV, Marian. Measuring the efficiency of VAT reforms: a demand system simulation approach. In Oxford Economic Papers, 2020, vol. 72, no. 5. ISSN 0030-7653. Dostupné na internete: < <https://doi.org/10.1093/oepegpaa052>>. IF: 0,904, Indexované v: WoS

ŽELINSKÝ, Tomáš - SOKOROVÁ, Tatiana - PETRÍKOVÁ, Daniela. Economic Characteristics and Subjective Well-Being. In Sociológia. ISSN 0049-1225, 2018, vol. 50, no 3, s. 334-364. Dostupné na internete: < <https://www.sav.sk/journals/uploads/07041051Zelinsky%20-%203-2018.pdf>>. IF: 0,5 Indexované v WoS, Scopus

Uplatnenie výsledkov projektu

Výsledky projektu boli publikované v renomovaných medzinárodných časopisoch registrovaných vo WoS alebo databáze Current Contents (Food Policy, Food Security, Economics and Human Biology, Oxford Economic Papers, Economics Letters, Sociológia), prezentované na kongresoch a konferenciách (napr. kongresy a semináre v rámci European Association of Agricultural Economists), domácich a zahraničných odborných podujatiach a prednáškach. Výsledky projektu boli zakomponované do vyučovania predmetu Poľnohospodárska politika na FEM SPU v Nitre. Projekt pomohol zvýšiť kvalitu diplomových a dizertačných prác študentov FEM SPU v Nitre a umožnil lepšie prepojiť akademický výskum s praxou, čím sa zintenzívnila spolupráca SPU v Nitre s hlavnými združeniami poľnohospodárov a potravinárov na Slovensku (SPPK, AKS, ASYF) ako aj s MPRV SR pri riešení odborných problémov súčasného poľnohospodárstva a potravinárstva SR a EÚ. Projekt prispel k úspešnej príprave vyvolaných projektov SPU v Nitre predložených v tendroch Joint Research Centre European Commission a v programe Horizont 2020. Na projekt APVV nadväzuje niekoľko projektov VEGA riešených na SPU v Nitre. Projekt APVV umožnil organizovanie konferencie o príprave novej spoločnej poľnohospodárskej politiky EÚ pre širokú odbornú verejnosť, na ktorej vystúpili zástupcovia NR SR, EK, Joint Research Centre a ďalší významní odborníci zo Slovenska.

Súhrn výsledkov riešenia projektu a naplnenia cieľov projektu v slovenskom jazyku (max. 20 riadkov)

V rámci projektu sa využili údaje z databáz HBS, EU-SILC, Informačné listy MPRV SR a PPA, výkazu POTRAV, Google Trends, databázy cien a obchodu (Eurostat, FAO), Household Finance and Consumption Survey. Použili sa modely parciálnej aj všeobecnej rovnováhy. Odhad elasticít dopytu po potravinách a ich zložkách pre jednotlivé segmenty obyvateľstva sa realizoval prostredníctvom modelu QUAIDS, ktorého výsledky slúžili aj na simuláciu dopadov zmien DPH na potraviny. Dopyt po zdravých potravinách je na Slovensku elastický, čo znamená, že rast cien a daní a pokles príjmov vplyvajú na potravinovú bezpečnosť veľkého množstva obyvateľstva. S použitím Blinder-Oaxacovej dekompozície sa porovnával dopyt po kvalitných potravinách medzi rómskym a nerómskym obyvateľstvom a determinovali sa faktory dopytu po potravinách pre jednotlivé segmenty. Pri riešení potravinovej bezpečnosti rómskeho obyvateľstva je dôležité prihliadať na ekonomické faktory, ktoré znižujú konzumáciu pestrej stravy u Rómov o tretinu, kým inštitucionálne faktory tvoria až dve tretiny vplyvu na zhoršujúcu sa potravinovú bezpečnosť marginalizovaných rómskych komunít. K inštitucionálnym faktorom patrí napr. diskriminácia na trhu práce. Projekt odporúča venovať sa zraniteľným skupinám, ktorých spotreba zdravých potravín je nízka. Politiky znižujúce príjem alebo zvyšujúce ceny potravín majú negatívny vplyv na zdravie domácností s podpriemerným príjmom. Ekonomické faktory majú aj silný vplyv na subjektívne vnímanie blahobytu, vzdelávanie má zas pozitívny vplyv na spotrebu kvalitných potravín, kým vyššia finančná gramotnosť je v kauzálnej súvislosti s veľkosťou šetrenia domácností na dôchodok. Modely ARDL, VAR a VECM sa použili na analýzu cenovej transmisie a predikcie cien potravín a odhad PSM DID viedol k záveru, že podpora organizácii výrobcov nevedla k želaným výsledkom fariem v dôsledku zlého nastavenia politik. Tento výsledok využíva EK k nastaveniu novej spoločnej poľnohospodárskej politiky EÚ.

Súhrn výsledkov riešenia projektu a naplnenia cieľov projektu v anglickom jazyku (max. 20 riadkov)

The project used data from databases HBS, EU-SILC, Information Sheets MPRV SR and PPA, datasheets POTRAV, Google Trends, price and trade databases (Eurostat, FAO), Household Finance and Consumption Survey. Both partial and general equilibrium models were used. The estimation of demand elasticities for individual segments of the population was carried out using the QUAIDS model, the results of which also served to simulate the effects of VAT changes on food demand. The demand for healthy food is elastic in Slovakia, which means that rising prices and taxes and declining income affect the food security of a large part of population. Using Blinder-Oaxaca decomposition, the demand for quality food was compared between the Roma and non-Roma population and food demand factors were determined for individual segments. When addressing the food security of the Roma population, it is important to take into account economic factors that reduce the consumption of a varied diet among Roma by a third, while institutional factors account for up to two thirds of the impact on deteriorating food security of the marginalized Roma communities. Institutional factors include discrimination in the labor market. The project recommends addressing vulnerable groups whose consumption of healthy food is low. Policies that reduce income or increase food prices have a negative impact on the health of below-average households. Economic factors also have a strong influence on the subjective perception of welfare, education has a positive impact on the consumption of qualitative food, while higher financial literacy is causally related to the size of household savings in retirement. The ARDL, VAR and VECM models were used to analyze price transmission and food price forecasts, and PSM DID estimates concluded that support for producer organizations did not lead to the desired results of farms due to poor policy settings. This result is used by the EC to set a new common agricultural policy of the EU.